

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Évesben: Negyedévre	8 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hónapról: Negyedévre	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Hónapról: Negyedévre	5 "			
Hónapról: Negyedévre	20 "			

Uj egyetemek.

— ápr. 29.

Fegyver csörgés közt hallgatnak a muzsák, ezt mondja a latin és bizonyos is, hogy mikor a kedélyeket a fegyvercsattogás hozza izgalomba, akkor alig lehet a főiskolai ügy fejlesztésének sok körütekintést, nyugodt megfontolást kívánó kérdéséről beszélgetni. Már pedig a politikai látóhatár most is nagyon ködös. Hiába kutat szemünk, nem tűnik fel előttünk semmiféle fény sugar. Mintha örökre beborult volna már a magyarnak, hogy az Ausztriával kötött szerencsétlen házasságunk ezernyi baja között igazán nem jut időnk a belső reformok megvalósítására. Való igazságból táplálkozik az a ma már közkeletűvé lett mondás, hogy a magyar csak az egyik kezével dolgozhatik a hazája boldogulásán, a másikkal hadakozni kénytelen, visszavernie kell az idegenből jött támadásokat. De hát mindeme sötét viszonyok láttára sem szabad a jövő kiépítésének a munkáját abbahagynunk. Majd jön még talán idő, mikor a magunk boldogulásával is eredményesebben foglalkozhatunk. Szükséges tehát, hogy elaludni ne engedjük azokat a nagy eszméket, melyek jelentékeny kihatással lesznek a nemzeti fejlődésre. Az egyetemek szaporításának a kérdése pedig határozottan ezek közé az eszmék közé tartozik, mert hiába huzzák-halasztják a pénzhiány miatt az ügy megoldását, egyszer majd csak ebben a tárgyban is egész merevségével lesz élénk állítva a megoldás szükségességének sürgőssége s akkor okosabb, ha teljesen tisztázott helyzettel állunk szemben.

Az ország két egyeteme Magyarországon kulturális fejlettségének már meg nem felel. Nem azért, mintha tudományfejlesztési szempontból feladatukat szépen meg nem oldanák, hanem azért, mert az ország lakosságának a számához képest kevés két egyetem. Az iskolai nevelés csak egyik célja az egyetemeknek, a másik, nem kevésbé fontos pedig az, hogy a tudományt általában fejlessze, a nemzet nagy rétegei számára hozzáférhetővé tegye, sőt egyeseken megkedveltesse. Ez azonban tulajdonoson nagy területen nem igen vihető keresztül, mert elvégre is a műveltség iránt való még oly élénk érdeklődésnek is utját vágják a földrajzi távolsá-

gok. Egyetemi központok lakossága sokkal könnyebben ismerkedhetik meg a tudomány akármelyik ágának az újabb vívmányaival, fejleményeivel is, de már a vidékiek közül csak a közelebb lakók képesek az összeköttetést kellő mértékben fenntartani. Az ország tulnyomóan nagy része így aztán nagyon is távol esik a fejlődés fókuszaitól, a minnek bizonyára a nemzeti művelődés adja meg az arát. És ez a tétel épügy áll az ugynevezett kísérleti tudományágakra, mint a könyvekből merithető képzettséget kívánó szakokra is. A kísérleti tudományok a közönségben minden esetre könnyebben fejleszthetők különféle tudományos, kísérletekkel egybekapcsolt előadások, mutatóanyagok útján: ha pedig egy könyvbuvárlást igénylő tudományágot vesszünk tekintetbe, ez is alaposabban művelhető ott, ahol az egyetemek szükségesszerű tartozékai, a nagyszabású szakkönyvtárak, állanak rendelkezésre.

Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásiügyi miniszter, a harmadik egyetem ügyének ez a lelkes hirdetője, kinek multja biztosíték arra nézve, hogy nemzeti közművelődésünk eszményeinek a megvalósításán akkor is a tőle megszokott erélyvel és messzetekintő gondoskodással fog munkálkodni, ha a politikai viszonyokban beállott változások következtében meg is válik miniszteri székétől, nemrég adta ki Beszédek és tanulmányok címmel két kötetben összegyűjtött, valóban gyönyörködtető és hasznos olvasmányt nyújtó tanulmányait. Ezeknek egyik legfontosabbika az a nagyszabású értekezés, mely Közművelődésünk és a harmadik egyetem címen már 1894-ben került ki ugyan a sajtó alól, de időszerűségéből, és aktualitásából mit sem veszített, annál kevésbé, mert az egyetemi kérdés még most sines megoldva, azonkívül pedig a tudós szerző felfrissítette tanulmányát a legújabb statisztikai adatoknak sok becses anyagot nyújtó tételleivel.

Megtudjuk ezekből, hogy hazánk egyetemi tekintetben Oroszország után — a melyet bizonyára nem lehet művelt ideálnak tekinteni — legrosszabb helyen áll egész Európában, mert míg (kerekek számokkal dolgozva) Svájcban 552 ezer, Hollandiában 1 millió 315 ezer, Franciaországban 2 millió 435 ezer, Németországban 2 millió 684 ezer, Angliában 3 millió 735 ezer lélekre esik egy egyetem, sőt amíg oly országokban, melyeknek műveltségét a magunkénál alacsonyabbnak tartjuk, mint pl. Romániában vagy Tö-

rökországban is minden 2 millió 956 ezer, illetőleg 2 millió 433 ezer lakosra jut egy egyetemi szervezet, addig Magyarországon két egyeteme szomorú igazságot szolgáltat arról, hogy nálunk az országlakosság számaránya szerint 8 millió 419 ezer lelket kell egy egyetemnek tudományos szempontból kielégítenie.

Ezek a számok valóban beszélnek, sőt igazában kiabálnak. Lehetetlen, hogy akármely értelmes magyar ember egyszerűen napirendre térjen e kérdés fölött. Hisz nem arról van szó, hogy az ország közműveltségét egyszerre egy színvonalra lehessen helyezni a nagy nyugati államok kulturájával az által, ha egyetemeinket szaporítjuk, de ha tekintetbe vesszük, hogy épen azok az államok a polgárisultság zászlóvivői, a melyek a tudomány tanúsága szerint egyetemeiket is számszerűleg úgy, mint színvonal tekintetében annyira kifejlesztették, akkor nem tagadhatjuk, hogy bizony az egyetemi kérdés örökös háttérbe szorítása absolute nem bizonyít hazánknak a civilizáció terjesztése körül észlelhető valami nagy érdeklődése mellett.

Nagyon messze vezetne, ha rövid hírlapi cikk keretében ennek a nagyszabású eszmének minden oldalát megvilágítani óhajtanánk; de nem árt, ha a kérdést felszínen tartjuk. Mondanunk sem kell, mért érdekli a kérdés legelső sorban éppen Debrecen. Ez is ugylát-szik, azok közé a témák közé tartozik, amelyeket folyton bele kell harsogni a közvélemény fülébe, mert különben nem akarja meghallani. Bizony pedig, ha fel akarjuk venni a versenyt a művelt államokkal, akkor nem is egy, de legalább két új egyetem felállítását kellene a közel jövő tervei közé felvenni.

Annyi haszna minden esetre volna belőle az országnak, mint ha néhány milliócskát megint kiad egy újabb szerkezetű ágyura.

Dr. E. N. O.

Politikai hírek.

Nyiry Sándor mandátuma. Budapestről jelenti tudósítónk: A kir. Kuria első választási tanácsa tegnap délelőtt folytatta a Nyiry Sándor honvédelmi miniszter vizitációs mandátuma ellen beadott petíció tárgyalását. Ma Szehtló Kornél, a megtámadott választók védője, tette meg előterjesztését. Tagadta a petíciónak azt az állítását, hogy Nyiry Sándor a sajátjából pénzt adott volna a választásra. Arra nézve, hogy a II. kerületi választás mennyibe került, kéri a bizonyítás mellőzését, ők sem kéri számon Da-

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

rányítól, hogy mennyit költött a választásra. Azt beismeri, hogy a vidéken tartózkodó választóknak utiköltséget utalványozott a Nyiry párt és valószínűleg ismerte el azt a nyugtát is, amelylyel Baranovics Béla igazolja, hogy a Nyiry párttól 40 koronát vett fel utiköltségre, holott csak Lajosmizséről kellett bejönnie a fővárosba. Az utiköltség utalványozását törvényesnek mondja. Tagadja, hogy az állami hivatalokban bármely tisztviselőt presszionáltak volna főlebbvalói. Ez már csak azért sem állhat meg, mert hiszen 800 tisztviselő Darányira szavazott. Alaplatannak mondja azt a vádat is, mintha Nyiry Sándor a saját hívei közül többet kedvezményekben részesített volna. Nem tagadja, hogy Nyiry meglátogatott egy csomó választót, ami elég nehezebb esett a miniszternek. A legtöbb helyen különben csak a névjegyet adta le. Kéri végül a petíció elutasítását. Határozatot holnap hoznak.

A nagy válság.

— április 28

A tegnapi napon a borongós égből lecsapott az istennyila. A mumus, a babus, az ördög, a rémkép a fő-fő katonai parancsnok kinevezése, habár még nem hivatalos formában, de egész határozott és „jól értesült” forrásból — nyilvánvaló lett. Hogy kiről van szó, talán felesleges is mondani. Galgóczy tábornagyról szól a híradás, mely szerint a király őt a közös hadsereg magyarországi csapatainak főfelügyelőjévé nevezte ki. Hát ez a kinevezés ugyancsak felkavarta a politikai helyzetet mecsaras vizét. Politikai körökben egyből nem képezte a beszéd tárgyát, mint a Galgóczy kinevezése. Igaz, hogy a forrás, amely jólértesültséggel közli ezt, hozzá teszi és nyomatékosan hangoztatja, hogy Galgóczy új állásának sem most, sem a jövőben nem lesz politikai jellege, de mindazonáltal előtérbe került a sötét háttér, amely ezt a királyi kiténtetést megelőzte. Ravasz dolognak tartják e kinevezést mi-

denütt. Suttymban való bujkálásnak Bécs részéről. Lehet, hogy van a dologban valami, mert ami az egész ügyben érthetetlen, az nem más, mint Lobkovicz herceg budapesti hadtestparancsnoknak a budapesti hadtest élén való tovább maradása. Igaz is. Ha Galgóczy jön és fő-fő katonai felügyelő, miért rendületlen Lobkovicz herceg?

A kik tegnap a Lloyd-klubban megfordultak, azt a benyomást nyerték, hogy a szabadelpvűpárt a koalíció feliratának parlamenti tárgyalásánál belterjes vitára készül. Ha ez a benyomás nem csalóka, akkor a jövő héttel célzatában éles parlamenti küzdelem indul meg, amelynek következményei ez idő szerint beláthatatlanok. Annyi azonban bizonyos, hogy a nézetek ennek a viharának a folyamán föltétlenül tisztulni fognak. Nem áll meg tehát az az okoskodás, hogy az így meginduló vita hátrányosan befolyásolná a helyzet megoldását. Itt az ideje, hogy a koalíció ne konventikulumba tárgyalgasson, hanem lépjen ki a nyílt színre. Ezt látja szívesen a szabadelpvűpárt, de a függetlenségi párt radikális része is. A pro és kontra vitában látja meg az ország, hogy mit akar voltaképpen a koalíció és mit akar a szabadelpvűpárt. Egyik is másik is védi majd most már nyílt színen álláspontját és az ország ítélhet, kinek a pártjára állhat.

A mint ezt tegnap megjósoltuk Kossuth Ferencnek a választói jogról írt cikke nagy hullámokat vert a politikában, de ez még csak előjáró része a mozgalomnak. Igen kisinyes kérdés ez a választói jog kérdése.

A néppárt például a választásokon azt hirdette, hogy az általános és titkos választási jogot követeli, ma pedig a néppárt hivatalos közlönye a legerélyesebben kijelenti, hogy a néppárt sohasem foglalt állást az

általános és titkos választási jog mellett. Szóval könnyű ígérni, de az ígéretet megtartani nehéz.

Egy fővárosi ujság Széll Kálmánnak szemére hányja, hogy a szabadelpvű pártnak még mindig tagja és hogy kétszínű játékot űz. Ezzel szemben a „Bud. Tud.” a következőket jelenti:

Széll Kálmán november 19-én választóihoz intézett nyílt levelében megírta, hogy a november 18.-i eljárást nem helyesli és képviselői mandátumáról lemond, a mivel egy-szersmind megszűnt az országgyűlési szabadelpvűpárt tagja lenni. Ismételt nyilatkozatai ellenére, hogy újabb képviselői megbízást nem vállal a kerület újból megválasztotta, de újabb megválasztása után sem lépett be az országgyűlési pártok egyikébe sem, tehát a szabadelpvű pártba sem és így ennek sem lehet tagja; de a dissidensekhez sem csatlakozott, mert egyáltalán politikai akciót folytatni nem akar. A mikor mégis az utóbbi időben a válság megoldására vonatkozó mindenféle javaslatokat tulajdonított neki, ezek ellen mindig tiltakozott és a legkategorikusabban kijelentette, hogy ezekről mitsem tud és hogy egyáltalán tartózkodik minden politikai akciótól. Magatartása a legutóbbi hónapok eseményei alatt is annyira világos, és határozott volt, hogy őt, a ki egész életében, minden körülmények között és minden állásában nyílt sisakkal harcolt, minden inkább érmeti, mint a kétszínűség vádjá.

Egyház és iskola.

Presbiteri gyűlés. Az ev. ref. egyház presbiteriuma e hó 30-án vasárnap délelőtt 10 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart, melyen egyházi részről Kiss Albert lelkész, világi részről pedig Simonffy Imre fog-nak elnökölni.

Váratlan vendég.

Írta: Kazár Emil.

Jó későn este Péli Bálint, több katona, rendjellel nyugalmazott ezredes észrevettei hogy hivatlan vendég rejtőzik a nyári lakban és pedig a hálószoba sarkába állított nagy szekrény és a fal között.

Bátor és vitéz kalandokra vágyó ember lévén, nagyon megörült az éjjeli látogatásnak. Mégis erőt vett magán, nem szorított vele kezét, hanem csendesen visszament a verandára, ahol felesége elálmosodva olvasta az este érkezett ujságot.

— Borbála — szólt izgatottan, de egyszerűen elégtel gyönyörűséggel, — egy betörő van a hálószobában. Hinni akarom, hogy nem közönséges gonosztevő, hanem olyan, akinek föltett szándéka, hogy meggyilkol bennünket.

Jó helyre jött, — folytatta roppant elégedetten az ezredes — csak ez hiányzott neki. Vége! Vége és punctum. Mehet a más-világra.

Az asszony reszketni kezdett. Péli Bálint a veranda gerendájához támasztott két-csővűjét ragadta föl és vad, de hős érzéssel ismételte, hogy vége!

— Bálint, mit akarsz? — rebegte szótágonkint az asszony. Nem jobb volna zsan-dárt hivatni. Minek ártod magadat a zsan-dárok dolgába? Marcsa, szaladj a zsan-dár-káplárhoz.

— Egy ezredes és zsan-dár! — dörmögött izgatottan Péli, a fegyvert vizsgálva. — Hagyd el asszony. Majd elbánok veled. Kelep-cébe kerül a gonosztevő. Vasrács az ablakon. Kötelességem elbánni veled.

Éppen akkor a verandára nyíló egyik ablakon, melyen vasrács nem volt, csak szunyogháló kiugrott valaki, egy meztlábos síheder. Péli ezredes ráfogta a puskát és katonai nyelven ordított rá: Halt!

— Nem viszek el semmit — mentegé-tőzött az éjjeli jövevény, előmutatva kezét, melynek kézcuklójá is kilátszott a rongyos kabát ujjából.

— Meg ne mozduljon! — kiáltott Péli ezredes felesége reszketve — mert lelővi az uram. Ön nem tudja, hová jutott.

— Soha se teketóriázzanak velem — válaszolt nagy komolysággal a különös jö-vevény, kit az ezredes puskájának vége minden mozdulatában kísért. — Nem szenved-hetem a bizonytalanságot, hanem kísértes-senek be. Hé, cselédek, vagy kik vannak itt! Fussatok zsan-dárokért.

— Kész lettél volna megölni bennünket, ugye? — kérdezte Péli ezredes feilengzőn és a puská végét most már a betörő mellé-nek szoritotta.

— Hagyjon nekem békét öreg ur! — rivalt rá a látogató. — Majd a körülmények-től függött volna, hogy mit teszek. Két nagy ezüst karos gyertyatartó, cukortartó, ezüst kanál nem tudom mennyi. Ennyi az egész. Már be is kötöttem a lepedőbe. Ennyiért nem ölünk.

— Jaj, jaj! — kiáltozott az ezredesné. — Az mind a hozományomból való.

— Ott van, nem viszem el. Adhatnának egy harapást vacsorára, mert egész nap nem ettem semmit — mormogott a betörő. — Éhes vagyok. Öreg ur, tegye félre a pus-káját. Reményilem, hogy amíg megjönnek a zsan-dárok, láthatok valamit.

— Nálunk ne koplaljon, szerencsétlen

— szólt Péliné. — Hallja maga, ha érzi, hogy jó utra térhet még, adok enni.

A bűnbánó választat be sem várva, Pé-liné eltávozott. A bűnös mélységesen fohász-kodott és leült az asztalhoz, mint az éhes családtag szokott.

— Különös — szólt az ezredes — való-ban különös maga, hallja-e! Nyomorult, most ön miatt majd beidéznek számtalan-szor engem a törvényszékekhez, négy mért-földnyire. A vizsgálóbíró kijön a helyszínére. Lakoma. Hányszor kell nekem lótni-futni. Nyomorult! Ha maga elviszen két libát, szerencsésen elmenekül. — Ah barátoc-kám, az önre is, rám nézve is jobb. Nagyon meggondolatlanul csinálta ezt a betörést.

— Majd máskor tisztelt öreg ur, job-ban csinálom — felelt biztatón a gonosz fickó.

Az ezredes elképedt és leült a hivatlan vendég mellé, hogy lehető közelében ma-radhasson. Jött a házi asszony egy tállal és egy paksamétával. Étél illata érzett és a betörő még közelebb vonta székét az asz-talhoz és sóváran nézett a tállra.

— Na jó madár! — dühösködött az asszony, oda vetve a tálat a vendég elé. — Ezt azért adom, hogy a smukkokat nem vitte el és őszintén bevallotta, hogy minden ezüstnemünkre számított.

A betörő nem hallott semmit, csak evett.

— Szerencsétlen — sugta oda Péliné az urának — talán nem is olyan elvetemült. Még fiatal. Egy kis elemőzsiát is összekötöz-tem neki. Végre is az ezüstünk megvan.

— Gazember! — sziszegte Péli ezre-des. — Hányszor fognak most bennünket a törvényszékre idézni.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— április 29.

Három alakja utálatos a társadalomnak. A demokrata mágnás, a liberális katolikus pap és az antiszemita zsidó. Mert mindhárom természetellenes, mert mindhárom hazudik. Példákat ki ki keressen a háromhoz, a most folyó válság szinpadán.

*

Régi história már az, hogy a mostani miniszterelnök nagyatyja keserves pörököt folytatott a Marosfi-családdal. A vége az lett, hogy a Tiszák kerekedtek felül, a Marosfiak ellenben elszegényedtek, hétszilvafás sorba hanyatlottak.

Nagy aratóünnepély volt azon időben a Tisza-házban. Megjelentek a falu módosabb lakói, köztük a Marosfi urak is.

Maga Tisza töltögette a bort. Alighanem szántsándékkal történt, hogy mire a kancsóval Marosfihoz érkezett, az éppen akkor tökéletesen kiürült. Így szólott a hatalmas ur:

— Kendnek pedig Marosfi uram nem jutott!

Eddig a szájhagyomány. Az események azonban ismétlődnek, ma az ország közvéleménye vette kezébe a hatalom poharát. Nem sokáig töltöget belőle jobbra is, balra is, mikor pedig Tisza István grófhöz ér, így szólal:

— Ekszcelenciának pedig, Tisza gróf ur, nem jutott... miniszteri szék!

Valjon van-e az egyesült ellenzéken valami leszámazottja Marosfi uramnak?

*

Tisza gróf mindig indulófélben van, még sem akar menni. Olyan, mint a nagy sörivő, aki a sört elfogyasztotta, de megissza a „hanzlit” is, mert inni csak muszáj?

Az ezredes dühösen benyult a zsebébe, kivett egy szivart, oda dobta a betörőnek és hatalmas hangon ráparancsolt:

— Gyujts rá, ha jól laktál, uri asztalnál ülsz!

A betörő rágyujtott.

— Soká jönnek még a zsandárok? — kíváncsiskodott.

— Apjuk — szolt elgondolkozva az asszony — egy pár keshedt csizmát adok a semmirekelőnek hadd fusson.

— Avval ugyan meg nem menekülök a zsandárok előtt — szolt közbe a betörő.

— Egy óra alatt eléri a vasutat, felül reá, hanem aztán javuljon meg — intette a jóra Péliné.

— Köszönöm szépen a tanácsot, csak-hogy a vasuton fizetni kell.

Péli és felesége össze sugtak. Péli az óráját is megnézte. Nemsokára megérkeznek a zsandárok.

— Apjuk, egy pár forintot adhatnánk.

Péli egy néhány darab ezüst pénzt kivett a zsebéből. Az asszony meg a batyuba még pogácsát csömöszölt.

— Menj gazember amerre látsz! — rivalt rá az ezredes.

A gaz fickó el is ment.

— Én még egy öt koronást is a zsebébe csusztattam — sugta az asszony jámborul az urának.

— Na asszony szépen ráfizettünk erre a betörésre! elmélkedett hangos szóval az ezredes.

Mikor megjöttek a zsandárok, akkor Péli ezredes nem minden lelkiismereti furdalás nélkül jelentette, hogy a betörő megözökött.

Azt hirdetik róla, hogy alig várja már a nagy nyugalmat. Utazik is azonnal — külföldre. A mi alatt persze azt kell érteni, hogy utazik is — de Bécsbe. A mi nemsokára — úgy látszik — külföld lesz reánk nézve.

Csak azt restelli Tisza István, hogy odáig sem tudta magát tartani a zsölyében, hogy egész fizetésével nyugdíjazzák. Lám, a kedves papa mennyivel óvatosabb volt!

*

Azt beszélnek, hogy az osztrák diplomáciának meggyült a baja Rómával. A pápával is, meg az olasz királylyal is. Főherceget küldenek Rómába, ám sem a Vatikán, sem a király nem akarnak a látogatás elsőségéről lemondani.

Hát ez az a nagy baj? Hát küldjenek egyszerre két főherceget abba a Rómába. Az egyik egyenesen a pápához, a másik a királyhoz hajtatna a vasutról. Azután pedig megfordítva cselekedjenek, hogy a kecske is jóllakjék, a káposzta is megmaradjon, a diplomácia fejfájása pedig szűnjön meg.

NAPI HIREK.

Debreceni pereg.

— ápr. 29.

Cifra uri leányka játszik a pojácójával. Csinos kis játékszer. Piros a bugyogója, tászlis az inge, aranyos a sapkája. Mindene ragyog a rézesillántól. A két kezéhez egy-egy réztányér van erősítve. Ha a nőbu derekát megszorongatják, csöngenek a tányérok. Jaj he helyes kis jószág!

Maszatos, meztlábás, rongyos fiucska nézi a játékot. Vágyó szemeket vet reá. Megszólal:

— Hagy fogjam a kezembe azt a pojácát! Hagy csöngessen egy kicsit! Csak egyszer!

A kisasszonyka megvetéssel néz végig a kis csavargón:

— Erdj innen, te piszkos!

Ennyi az egész. Kicsiben, azonban képe a szociális mozgalomnak. Ha az uri kis lány csak egy pillanatra engedi át a bábút, vagy ha nem, csak a szeme elé partja és megcsörgeti, vagy barátságosabban utasítja el a fiút, az ki van elégtve és irigykedés nélkül távozik. Rá se gondol többé a cifra bábura. Így azonban gyűlölettel eltele, összeszorult ökökkel távozik és kicsirázik a gyermek elégedetlen lelkében... a szociál-demokrata!

1. U r a c s: Hová, merre pajtás?

2. U r a c s: Megyek a tőzsdébe, váltóúrlapot veszek.

3. U r a c s: Szörnyű pazarlás. Hát nem tudod, hogy a váltó megér öt krajcárt, mikor pedig aláírod, akkor már nem ér — semmit!

Az utazók egészsége.

— ápr. 29.

Utazik az egész világ, az utazás mesterségét mégis vajmi kevés ember érti. Még egészségi tekintetben is gyöngye utazók vagyunk. Nem tudjuk, hogy a kereskedelmi utazók jobban értenek e a dologhoz?

Mindenki hasznát veheti azoknak a jó tanácsoknak, a melyekkel szolgál dr. Csatóry Lajos, miniszteri tanácsos, az államvasuti egészségügyi osztály főnökének. A vasuti egészségügyi kézikönyve című jeles művében. Ennek következő részét közöljük e helyen általános okulás végett;

Szóval és írásban már sokszor tárgyalatott azon kérdés, hogy vajjon vasuti utazók s vasuti alkalmazottak alá vannak-e vetve egyes-speciális betegségeknek, melyek csupán a vasuti utazásból származnak? Negyvenöt évi vasuti egészségügyi szolgálatomban szerzett tapasztalataim azon meggyőződéssre vezettek, hogy különös, csakis a va-

suti utazás által okozott betegségek egyáltalában nem léteznek.

Legalább is megállapított és dönthetetlen adatokkal bizonyított tény, hogy a vasuton utazók minden más közlekedési eszközökön utazókkal szemben nagyobb biztonságban részesülnek, úgy, hogy automobilon, kocsin, ló- és teveháton utazókat sokkal több baleset éri, mint azokat, kik vasuton utaznak; Németországban, Ausztriában és Magyarországon az utolsó évtizedben 16 millió utasra fordult elő 1 haláleset és 5 millióra 1 sebesülés.

A testi erőnek túlhajtott igénybevétele, a szükséges alvásnak mellőzése, sok ideig kényelmetlen helyzetben maradás minden esetre okozhatják az utazók megbetegedését, de mindez nem következik be, ha egyrészt a vasuti igazgatóságok az egészségügyi föltételekre tekintettel vannak intézkedéseikben és az utazók utazásaik alkalmával számolnak az egészségügyi követelményekkel. Mindazáltal vannak bizonyos általános oly egészségügyi követelmények, melyeket az utazónak nem kellene figyelmen kívül hagyni és pedig:

Betegek vagy magukat rosszul érzők csak azon esetben kezdjék meg az utazást, ha azt szakértő orvos megengedi, vagy tanácsolja, ha pedig a betegülés utközben történik, a legközelebbi orvos segélye veendő igénybe.

Az éjjeli utazás amennyire lehet kerülendő; az éj a nyugalom korszaka, s a folytonos rázás mellett való alvás nem válik üdítővé; de már ha egyáltalán elkerülhetetlen az éjjeli utazás, úgy használja az utas a háló kocsikat; minden esetre pedig szabaduljon minden szűk és szorító ruházattól, a nő a corsagetől, s lábára huzzon kényelmes könnyű cipőt.

Hosszu ideig nem kell egyfolytában utazni; 8—10 óránál hosszabb ideig tartó utazás a legtöbb embernél fáradságot és ideges lehangoltságot okoz.

Az étkezésben és ivásban mértékletes-ség követendő; nagy mennyiségű s elég gyakran rosszul készült ételek, ugymint szesz italok élvezete már az utazás közben előfordulható betegségekre adhat okot. Legcélszerűbb az étkező kocsikban étkezni, ott t. i., a hol ilyenek rendelkezésre állanak. Az utazó ruházata könnyű, kényelmes s azon évszaknak megfelelő legyen, melyben az utazás történik. Nagy hiba téli időben abban bizni, hogy a kocsik jól vannak fűtve és ennek reményében a meleg felső ruhákat elhagyni, mert ha ezekre a kocsiban nincs is szükség, annál szükségesebbekké válnak akkor, midőn az utas az elég gyakran túlfűtött kocsiból a hideg szabad légre kilép.

A nők általában óvakodjanak az utazás közben uszályos, vagy igen hosszú ruhákat viselni, melyek veszélyes botlásoknak és eséseknek lehetnek okozói.

Hosszabb ideig tartó utazások alkalmával az alsó végtagokat gyakrabban kell vízszintes és nem függélyes helyzetben tartani.

A folytonos olvasás különösen nem elégséges fényű világításban s ez által föltételezett félhomályban, rendkívül ártalmas a szemeknek, ugyanazért az olvasást 15—20 percnyi megszakításokkal kell folytatni s mindenkor mellőzni, ha hiányzik a kellő mérvű világítás. A szemeknek megvédésére izzó szikrák beesése, úgy mint téli időben a vakító fehér hó által előidézhető ugynevezett hóvaktság ellen: egyszerű sötét szemüvegek használandók.

A kocsiba szállásnál, ugymint a kilépnél óvatosan s a rendőri szabályok megtartásával kell eljárni, mindenesetre meg kell várni, míg a vonat megáll, s minden azt megelőző ugrást, mely életveszélyessé válhatik, kerülni.

Csatóry különben már az 1891. évi berlini nemzetközi kongresszuson is szóvá tette szabályait, mely azokat helyeseknek találta és elhatározta, hogy azok a német egészségügyi könyvekbe felveendők.

— **József Ágost főherceg — honvédezeredes.** A magyar távirati iroda jelenté: Ó felsége József Ágost királyi herceget magyar királyi honvédezereddé nevezte ki. A főherceg továbbra is megmarad az I. honvédhuszárezred parancsnoka. Ó felsége ez alkalommal József Ágost királyi herceget kinevezte a 15. dragonyoserezd tulajdonosává.

— **Személyi hír.** Nagy Géza ezredes, dandárparancsnok május elsején 6 heti tartózkodásra Herkulesfürdőre utazik.

— **Augusztai főhercegnő** tegnapi születésnapja alkalmából — mint Budapestről jelentik a királyi várpalota Szent István-kápolnájában istentisztelet volt, amelyen résztvettek József Ágost főherceg, Augusztai főhercegnő és gyermekei, gróf Batthyány Béla szolgálattevő kamarás, Wimpfen grófné kamarai elöljáróné, Libits Adolf udvari tanácsos, Schramm Antal udvari titkár. A szentmisét Martincsik János kis-tapolcsányi plébános mondotta.

— **Az öreg honvédek köszönete.** A alföldi takarékpénztári igazgatósága által az 1848—49-iki öreg honvédek részére adományozott 20 koronát. Köszönettel átvettem Debrecenben, 1905. április hó 27-én. Balogh Imre honvéd egyleti pénztáros.

— **A zászlóavatás.** Mindinkább közeledik az ifjuság zászlóavatási ünnepélye. Nagy várakozással néz elébe városunk és környékének közönsége; méltán is, mert az ünnepély jóval felül fog mulni minden várakozást. Erre törekszik az ifjuság is, amely minden lehetőt meg tesz az iránt, hogy ünnepélye sokáig emlékezetes maradjon. Városunkba gyűjtik országunk ifjuságának szíve-javát; gondoskodik emlékekről, a csinos és becses kis táncrendekkel, virágcsokrokkal és sok más félekkel; gondoskodik a pompáról, a fényről és a kényelemről. A kollegiumban folytonosan dolgoznak, építenek, készülődnek a nevezetes napokra. A meghívóknak nagy részét már elküldték. A vidékiek közül többen választ is küldtek a meghívásra. A színházi előadásra a jegyeket már megvásárolták, a bálra, mely rendkívül fényesnek és előkelőnek ígérkezik, valamint a diszebédre szóló jegyek nagy részét is megvették már; ami még fenmaradt Borsos Kata üzletében kapható. A tegnapi napon az ifjuság felhívására, a vendégifjak elszállásolása érdekében, már többen jelentettek egy két ifjunak helyet. Ismételten felhívjuk a nagyközönség figyelmét e bizalmat keltő felhívásra.

— **Uj ügyvédek.** A debreceni ügyvédi kamara Dr. Széll Gábor h. bőszőrményi, Dr. Polgár Dávid és Dr. Tarján Leo ügyvédek a kamara névjegyzékébe felvette.

— **Asszony-patikárus.** A vallás és közoktatásügyi miniszter megengedte Huszár Stefánia budapesti lakosnak, hogy a patikárus pályára lépjen, s hogy a saját kiképzése végett, mint gyakornok, szerződtesse magát valamely patikához.

— **A Hortobágy öntözése.** Ismeretes az a törekvés, amely illetékes helyen Debrecenben arra irányult, hogy a Hortobágy talajának egy részét, amelyet szántófölddé lehetne átalakítani, mesterségesen öntözzék. Az öntözés ügyében tegnap bizottság járt a Hortobágyon. A földmívelési kormány képviselőjében Kolozsváry Ödön min. osztálytanácsos és Cserhádi Nándor akad. tanár, a város részéről Király Gyula gazd. tanácsos, Aezél Géza városi és Vinnay Géza kultur-

főmérnökök. A bizottság a talajviszonyokat tanulmányozta és jelentést fog tenni Debrecen város közönségének.

— **Védekezés a postarablás ellen.** Az utóbbi időben sűrűn előfordult postarablások, postahivatalokba történt betörések óvatosságra intik a postai személyzetet. Hieronymi kereskedelemügyi miniszter ez okból most rendeletet boesátott ki, amelyben körülményes utasítást ad arra vonatkozólag, hogy a postahivatalok mily intézkedéseket tegyenek a postaküldemények biztonsága érdekében. A hivatali helyiség lehetőleg kőből vagy égetett téglából épült házban, lehetőleg a postamester családja hálószobájának közelében legyen vagy legalább is villamos vészjelző kösse össze a lakással; az ablakokat, ajtókat vastáblákkal lehessen elzární, a vaspénztárt a földhöz, illetve padlóhoz kell helyezni. Egy régebbi rendelet hatályon kívül helyezésével kötelezi a postamestereket, hogy a 800 koronánál kevesebb javadalmaszuak is szerezenek be betörésmentes vaspénztárt. Küldöncökül, szolgálkú csak megbízható embereket szabad alkalmazni és azok védelmére ki kell kérni a csendőrség vagy rendőrség segítségét. Olyan vidékekre, ahol a közbiztonság nem alapos, pénzküldeményeket csak nappali járatokkal szabad a hivataloknak továbbítani.

— **Érdekes lelet a Hortobágyon.** A Zámi-telken, közel az Arkus folyásához, érdekes régiségeket találtak döggödör ásása alkalmával a napszámosok. Körülbelül egy méternyi mélységből hatalmas agyagedény darabjait fordította fel az ásó. Sajnos, hogy a föld súlya alatt már régen összetört ez a nagy eszerépfazék; a nagyiványi munkások vigyázatlansága pedig még több kárt tett benne. De még így is muzeumba való becses emléke ez az őskori embernek. Ha igaz, hogy az urna belseje pernyés, hamus földdel volt tele, akkor a Farkas Albert méltai biztos által behozott eserepek olyan népfaj után kerültek, amely halottait megégette s a halottak hamvait urnába téve temette el. Ezt a feltevést az is támogatja, hogy az urnában égetett kisebb bögre darabjait s egy kövesedésnek indult szarvasagancs tövét is találták. A nagy urna kevéssé jó minőségű agyagból, korong nélkül készült; tüznél vörösre égették. Felső peremjének egy darabján kezdetleges lyukacsos díszítés látható. Körülbelül fenekének átmérője kívül 29, belül 24 centiméter, a fenék vastagsága 35, az oldalaké pedig 24—30 milliméter. Mindenesetre érdemes lesz próba ásást kezdeni ott, hol ezt az urna-koporsót találták.

— **Az asztalos mesterek értekezlete.** Az építő asztalos mesterek tegnap délután az ipartestület dísztermében népes értekezletet tartottak a sztrájkoló munkások követeléseinek megadása tárgyában. Az értekezleten a megadható munkabér megszámlálása dolgában eljáró 12 tagú bizottság felolvasta az általa megállapított feltételeket és árszabást, mely eléggé előnyös a munkásokra és így valószínűleg sikerül békés meg egyezésre jutniok. Ezt külföldben a holnap délelőtt megtartandó békéltető tárgyalás fogja előidézni.

— **A világhíró ifju felolvasása.** Franck Kálmán a Debrecenben időző világhíró fiatal ember, aki a csütörtök esti szent-Erzsébet egyesület hangversenyén nagyérdemű felolvasásával teljesen lebilincselte a hallgatóság figyelmét vasárnap délután a katolikus főgimnázium dísztermében ismét kimerítő részletes felolvasást tart, melyben ismerteti a hosszú utazás alatt szerzett tapasztalatait és az átélt viszontagságokat stb. A tanulságos előadás igazán megérdemli a közfigyelmet.

— **Sok füst, kevés láng.** Zajos trombita szó jelentette tegnap este fél 9 óra táján a vacsorázó, vagy sétáló közönségnek, hogy a tűzoltóknak ismét dolguk akadt! Emelte a felűnést annak a hírek az elterjedése, hogy ezuttal — esoda! — nem nád-fedeles viskó, hanem Debrecen egyik leghatalmasabb épülete, a két térre, két utcára néző Tisza-palota borult lángba! A teljes felszereléssel kirukkolt tűzoltóság csakugyan a piac felé robogott. Boldog Isten — fohász-kodtak némely kegyes lelkek — hát Tisza grófot nem csak mint politikust, de mint háziurat is szerencsétlenség fenyegeti? Eme nyugtalanító közönségnek azonban nem volt oka riadalomra, mert csak a palota egyik kéménye gyult ki, ezzel a kis ügyel pedig hamarosan végeztek a mi derék tűzoltóink. Az egésznek csak a füstje volt nagy; ennek gomolygó fátylából alig alig csillant elő néhány ártatlan szikra. Ez a csöpp válság tehát korántsem volt mérhető a Tisza-politika tűzveszedelméhez, a melynek lángja rég tulesapott már a szokásos kereten és hiába keresünk oly jól felszerelt és elszánt önkéntes, vagy önkéntelen tűzoltóságot, a mely a pusztulást a Lloyd-klubra szorítaná vissza és így is üdvösen lokalizálná!

— **Ülés az ügyvédi kamaránál.** A debreceni ügyvédi kamara I. állandó bizottságának 1905. április hó 30-án d. e. 11 órakor a kamara helyiségében tartandó alakuló gyűlésre: Tárgyalakulás és munkaprogram megállapítás. Debrecen, 1905. április 15-én. Márk Endre kam. elnök.

— **A debreceni gyorsvonat késése.** Tegnap délelőtt a rendes időben hiába várták a fővárosi lapokat. Déli egy óra is elmúlt és még a rikkancsok sehol se ordították a szenzációs tartalmu krajeáros ujságot. Ennek oka az volt, hogy a gyorsvonat késétt. Még pedig nem éppen közönségesnek mondható okokból. A gyorsvonat gépje ugyanis Uj-szász állomás előtt megtagadta a szolgáltatást. A mozdony szerkezetében hibaesett és e miatt nem is folytathatta utját. A vonatnak több mint egy órát kellett vesztegelnie a nyílt pályán, a míg más mozdonyt hoztak és folytathatta utját.

— **Tekepálya megnyitás.** A Fereskedő ifjak társulatának ujonnan felépített tekepályája (Kessuth-utca, Angol királynő mellett) f. hó 30-ától azaz vasárnap délelőtt és délután továbbá minden kedden és pénteken este fél 9 órától a tagok rendelkezésére áll.

— **Marólug.** Az utcák leánya volt Bánki Julesa. Pénzért kínálhatta szerelmét fünek-fának. A romlott lelkű nő, a rideg érzéketlen megtévedt teremtes megunt a bűnös életet. Ahitozott valami tisztább, szentebb, nemesebb után, azt hitte, hogy neki még joga van a boldogsághoz, kétségbeesetten ragaszkodott a gondolathoz a szerencsétlen bukott leány. Tavasz nyílt elfásult, rideg szívében, s rózsás verőfény derengett homályos zivatar verte lelkében. Szeretett, igazán szeretett és mint annyi sok hát mit regéljünk tragédiával fejezte be életét. Feláldozta magát az igazi érzelmek, amely rabul ejtette szívet, lelkét. A méreg megtette hatását és Bánki Julesa, aligha épül többé fel, oly súlyos belső sérüléseket szenvedett. Már ezelőtt két héttel is követett el öngyilkossági kísérletet forgópisztolyból magára lött, akkor azonban nem sikerült neki kioltani életét.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halá-

lozások jelentettek be: Soldos Béla ev. ref. 26 éves, Györffy Sándor ev. ref. 8 éves, Orosz István ev. ref. 17 éves, László Ferencné ev. ref. 27 éves, Madai József ev. ref. 3 éves, Ványi Margit ev. ref. 20 hónapos, Tóth Ferenc ev. ref. 6 éves, Balaskó Erzsébet ev. ref. 5 éves.

— **Köszönet nyilvánítás!** Mindazoknak, kik feledhetetlen Bella leányom elhunytával ért nagy bánatomban részt vettek, ezutor is őszinte köszönetet mondok. Debrecen, 1905. április hó 28. án. Özv. Sucháné.

— **Ruha-szállítás.** A debreceni ev. ref. egyház az általa segélyezett árvák és szegény gyermekek téli ruha és lábbeli szükségletének egy vagy több évre való szállítására pályázatot hirdet. Szükséges évenként 160—165 funak egy pár csizma, két ing, két lábravaló és téli öltöny, mely utóbbi egy nadrágból, egy mellényből, egy kabátból, egy kalapból áll; ugyancsak 160—165 leányknak szükséges évenként egy pár csizma, két hosszú ing és egy téli öltözet, mely utóbbi egy szoknyából, egy felső ujjasból és egy fejkendőből áll. Ajánlatok május 10. ig a ref. egyház iktató hivatalába küldendők Debrecenben.

— **A Csapó-utóán vagy a közelében** külön bejárattal butorozott szobát keresek olcsóbbjára ur. családnál. Szíves ajánlatot az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek.

— **Békéltető bizottsági ülés.** Az ipartestület békéltető bizottsága tegnap délután Veréssy Béla iparhatósági biztos elnökelete alatt ülést tartott, melyen magánfelek vitás ügyei nyertek elintéztést.

— **Megbabonázott leány.** Vakmerő lopást követett el az ünnep alatt egy cigány asszony. Győri Kálmán mérnök Péterfia utca 51. szám alatti lakására az elmúlt vasárnap beállított egy cigányasszony és a lakásban egyedül levő Balogh Zsuzsa nevű szobalánytól enni kért. A leány, miután nem volt sommi enni való odahaza, nem adhatott neki, de különben is a cigányasszony hirtelen megjelensége annyira meglepte, hogy alig bírt szóhoz jutni. Ennek tulajdonítható aztán, hogy tehetetlenségében nem akadályozta meg őt munkájában. A cigány asszony ugyanis minden keze ügyébe eső holmit összehozott, kinyitogatta a szekrényeket és kiszedte az azokban levő ruhákat, és azokkal eltűnt. Mindezt pedig a leány szemé láttára cselekedte, aki meglepetésében szó nélkül nézte és engedte a tolvajlást. Az esetről tegnap este jelentést tettek a rendőrségen és valószínűleg rövidesen kézrekerül a tettes, aki a leány leány leírásából ítélte már régi ismerőse a rendőrségnek.

— **Elszállásolás a zászlószentelésen.** Tegnap felhívásunk folytán a május hó 7-ikén tartandó zászlóavatásra és az utána következő országos diákkongresszusra érkező diák kiküldötték elszállásolására több bejelentés érkezett az elszállásoló bizottsághoz; Debrecen város polgársága most is igaz szívvel pártfogolja a főiskolai ifjúságot. Az eddig történt bejelentések a következők: Harsányi Gusztáv törvényszéki bíró, Kertész István földbirtokos ur, Németh András vendéglős és szállodatulajdonos ur, Hauer Bertalan vendéglős és szállodatulajdonos ur, Deák Ferenc vendéglős és szállodatulajdonos, Weisz József. További bejelentéseket szívesen fogad ifj. Koss Zsigmond, joghallgató, az elszállásoló bizottság helyettes elnöke.

— **A csavargók fejedelme.** Szentkuty Árpád, akit ugy hangzatos neve, mint gaztettei a debreceni csavargók fejedelmévé avattak újból galibát csinált és ismét szerencsétlőt a rendőrséget becses személyével. A rossz esont valahonnan öt üveg sört lopott és miután azt annak rendje és módja szerint benyakalta pokoli lármát csapott az utcán, s az ordítást még akkor sem hagyta félbe, mikor a rendőr nyakonragadta. — A dutyiban azonban elcsöndesedett.

— **Az eltűnt vendéglős.** Nagyváradról jelentik, hogy Szabó Gyula körös-utcai

vendéglős eltűnt. Szabó Gyula ellen a megkárosított számos hitelezők feljelentést adtak be. Az egyik feljelentő Molnár Lajos szőlőbirtokos, ki Szabó Gyulának 14.000 korona értékű bort és 600 korona értékű hordót hitelezett, a másik Balogh Mária, kinek a Szaecsvay utcán borbély üzlete van. Ez az asszony 4100 korona pénzt adott kötelezvényre Szabó Gyulának, kitől 1100 koronát részletekben kapott is, többet azonban nem. A körös-utcai vendéglőt egyelőre bezárták. A rendőrség pedig nyomozza Szabó Gyula tartózkodási helyét, eddig azonban kevés eredménnyel.

— **Miklósné és Tsa.** bőrdő (koffer) gyára Debrecen Piac u. 26. sz. a nagytrafik mellett. Állandóan nagy raktárt, mindenféle saját gyártmányu utazó kofferekben, kőzi kofferekben, piaci és iskolai táskákban elfogad minden e szakmába vágó megrendeléseket és javításokat, legpontosabban és legolcsóbb árak mellett.

— **Egy milliomos életpályája.** Egy disztrakomán, melyet egy előkelő fővárosi nagykereskedő tiszteletére adtak abból az alkalomból, hogy udvari szállító lett, az ünnepeket élete folyása a jelenlévőkre mély benyomást gyakorolt. Mint szegény, fiatal gyermek került Budapestre s ott egy nagykereskedő cégnél szolgai állást nyert el. Kikötő szorgalma és feltétlen megbízhatósága folytán olyannyira megnyerte főnöke bizalmát, hogy ez beírta egy kereskedelmi esti tanfolyamra, melyet kitűnő eredménnyel fejezett be. A szolgából így kereskedelmi alkalmazott lett. Miután azonban nagyon mérsekelt jövedelemben részesült még így is, egy osztálysorsjegyet vásárolt, melylyel hosszabb ideig játszott, míg végre a szerencse kedvezett neki és egy főnyereményhez jutott. Egy forgalmas utcán üzletet nyitott és törekvő munkásságát siker koronázta itt is. Üzlete virágzott és ezenkívül a polgártársak bizalmát és tiszteletét is kivívta magának olyannyira, hogy az iparkamarába és a városhoz is bevalasztották bizottsági tagnak. „Látják tisztelt uraim — fejezte beaz udvari szállító elbeszélését — ami vagyok és amivel bírok, azt a szerencsés Török bankháznak köszönhetem. Mert ennek szerencséje nélkül talán még ma is csak függőviszonyban levő alkalmazott volnék és nem önálló kereskedő.

— **LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. d. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirkatban.

— **Ne tessék csodálkozni,** hogy mindenki mellőzi a kész ruhák vételét, mert ma a legelegánsabb öltönyök a legjobb angol és hazai szövetekből 15—20 frtért rendelkezhetők az Angol Szabónál Kossuth-utca 8. sz. a. A dus szövetraktár megtekintése ajánlatos a nagyérdemű közönség figyelmébe. A legizlésebb kivitelről gondoskodik Rosenberg József uriszabó. Próbarendelés által mindenki meggyőződhetik.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Ravasz ítéletek.

A siklósi járásbíró, a ki egyébként igen elmés uri ember lehet, a minap zseniális ítéletet hozott. Egy újságíró pe elte be a kiadóját, mert nem fizetett neki és a bíró elutasította a felperest azzal az indokolással, hogy a vidéken divó szokásokra való tekintettel az újságírókat nem szokás fizetni és így felperest a keresetével elutasítja. Ez az ítélet a jövőben új viszonyokat fog teremteni a magyar judikaturában és legközelebb igen valószínűleg az alábbiakhoz hasonló ítéletet hoznak a t. bíró urak.

I.

Potz Mór szabó 540 kor. és járulékaik erejéig keresetet indított Daruvári Darvas Tamás joghallgató ellen. A megtartott tárgyalás után a járásbíró a király nevében ítélte: felperes keresetével elutasított. Az ítélet indokolása ez: Mivel bevett szokás az emberiségnél, hogy szebbnél szebb ruhákban járnak, mely ruhákat ugyancsak bevett szokás szerint szabóknak nevezett iparosok készítenek, mivel végül az is bevett szokás, hogy huncut gazember az, a ki a szabójának fizet, legvégül pedig konstatáltatott, hogy alperes a bevett szokáshoz híven nem szokott fizetni, — ennél fogva felperest keresetével el kellett utasítani.

II.

Hastánczy Arabella színművésznő több hónapig működött Daljátéky Manó szinigazgató társulatánál. A kisasszony 1200 korona erejéig indított pört az igazgató ellen, mert nem fizetett. A tárgyalás után a bíró felperest Ó felsége a király nevében elutasította. Az indokolás a következő: Igaz ugyan, hogy Hastánczy Arabella szerződve volt Daljátéky társulatához, az is igaz, hogy estéről estére fellépett és zajos sikereket aratott, de tekintettel azon körülményre, miszerint a színművészet olyan tág forgalom, amelyet semféle törvény korlátozni nem tud, tekintettel továbbá arra, hogy a szerződésben kikötött gázsít igazgató nem okvetlenül ígérte kifizetni, tekintettel még arra is, hogy a bevett szokás szerint a sziaművésznőnek sokszor a dícsősséggel, sokszor a színpadról felnyújtott sokrakkal és a helyi lap szini kritikájával is megkell elégednie, tekintettel pedig legvégül arra a pénzt be vett szokás szerint ugyis elköltené, mindezek figyelembe vételével bíróságnak felperest elutasítani kellett.

III.

Crójer Dávid panaszos becsületsértési pert akasztott Napeczér Jakab nyakába. A vád tárgyát azt képezte, hogy Napeczér Grójer a piac kellős közepén több ízben cefettül szájon kapta és minekutánna egy néhány-szor hasba is rugta végül lekötötte. A bíró Napeczert a vád és következményei alul sziatén a király nevében a következő indokolással mentette fel:

A lefolytatott tárgyalás alkalmával sok minden került felszínre. Kiderült, hogy felperes becsületében több olyan folt van, a mely piszkít és amely foltok miatt őt a katonai becsületbíróstól kezdve lefelé minden rendű és rangú becsületbíróstól diszqualifikálnák. Ami pedig a mai tárgyalást illeti, kiderült, hogy Grójer életében több pofont kapott, mint esőket: ezért tekintettel egy kissé esztanós multjára, tekintettel továbbá arra, hogy ugy szép az élet, ha zajlik, tekintettel továbbá még arra is, hogy egy pofonnal több vagy kevesebb, legvégül tekintettel arra, hogy vádlott állítása szerint a szemtelen embereket bevett szokás szerint a szájon kapással szokták moresre tanítani, — mindezek alapján terhelt Napeczert a vád és következményei alól felmenteni kellett.

IV.

És így tovább . . .

— assa. —

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szombaton „C” bérlet Emigráns.
Vasárnap d. u. Ingyenélők.
Vasárnap este Boszorkány.

* **Színházi hírek.** Szombaton Kemechey Jenő 3 felvonásns korrajza. „Az emigráns” kerül színi. A korrajz főbb szerepei a következőképp vannak kiosztva: Eduárd Brown—Kleuvits György, Rásky Gábor—Cs. Almásy Julia, Margit—P. Menszáros Margit, Gezenyi—Iványi Antal, Foresti—Szilágyi Aladár, Helene—Mészáros Giza, Vrabeč—Krémér Jenő, Lilienthal—Palágyi Lajos, Bolyi—Csörtos Gyula, Böresök—Mezei Péter, Terka Kedy Boriska. — Vasár-

nap két előadás lesz, d. u. „A denévér“ fél-helyárral. Este Sardou drámája, a „Bozorkány“ kerül színre „A“ bérletben.

TAVIRATOK.

Galgóczy — katonai főfelügyelő.

Budapest, ápr. 28. Bécsből, beavatott helyről jelentik, hogy a király Galgóczy tábornagyot a közös hadsereg összes magyarországi csapatainak főfelügyelőjévé már legközelebb kinevezi. Az erről szóló kinevezés a hivatalos lapban rövid idő múlva meg fog jelenni. Galgóczy tábornagy Székelyhelyen Budapesten lesz és hatáskörébe fognak tartoznia 4, 5, 6, 7 és 12, tehát az összes magyarországi hadtestek. E kinevezéssel ugyiltszik ujitást hoztak be, a mennyiben a már régebben megüresedett négy csapatfelügyelői állást nem töltik be, hanem helyettük Magyarország területére egy főfelügyelőt nevezett a király. Ezzel a kinevezéssel kapcsolatosan azt hiszik, hogy Frigyes főherceg Pozsonyból való áthelyezése is azért történt, nehogy mint hadtestparancsnok alárendeltje legyen Galgóczy. Érdekes a dologban az, hogy Lobkovitz herceg, a budapesti hadtestparancsnok a ki eddig megelőzte a rangsorban Galgóczyt, továbbra is megmarad a budapesti hadtest élén. *Félhivatalosan jelentik azt, hogy ez a kinevezés és Galgóczy új állásának nincs és nem is lesz politikai jellege.*

Klobucsár tábornagy.

Budapest, április 28. Klobucsár Vilmos altábornagyot május elsején a király tábornagygyá nevezi ki.

A bécsi rablógyilkosok pöre.

Bécs, ápr. 28. A tárgyalás előtt közli az elnök, hogy Fuchs atya közölte vele, hogy esetleges kihallgatása során sem mondhatja el azt, a mit lelkési minőségében tudott meg. Csak azt mondhatná meg, a mit már a vizsgálat során közölt Kleinné kérésére a vizsgálóbíróval, hogy t. i. Kleinné azt a valamást akarja letenni, hogy férje a gyilkos. Impressziói, a melyet ez alkalommal szerzett, annyira összevegyülnek avval, a mit mint lelkész tudott meg, hogy benyomása-iról nem szólhat. Erre kijelenti dr. Morgens-tern védő, hogy ily körülmények között visszavonja ama kérelmét, hogy Fuchs atyát kihallgassák. Majd több tanút hallgatnak ki, a kiknek a vádlott előlétéről, jelleméről és kedélyéről kellett volna tanúságot tenniük. A legtöbb tanu ugy nyilatkozik, hogy Klein jólelkű, könnyen befolyásolható ember volt.

Bolgár felkelés.

Konstantinápoly, ápr. 28. 16 án egy görög banda, melynek vezetője görög egyenruhát viselt, Konakonál, a naszlicsi kerületben (monasztiri vilajet) megtámadott 11 bolgár parasztot. Hatot megöltek közülök, ketőt megsebesítettek, az egyiknek pedig sikerült elmenekülni. Hétfőn Ceren, 17 kilométernyire Krusevótól nyugatra (a monasztiri vilajetben) megsemmisítettek egy bolgár bandát. Tizenhat halottat veszített. Török részről megsebesült egy csendőr. Részletek nem érkeztek.

A japán orosz háború.

London, ápr. 28. A Morningpost jelenti Sanghaiból: Azok között, a kiket az am-bammal együtt öltek meg Tibetben, négy francia hittérítő is volt. 10,000 petangi benzszülött szövetkezett és hírül adta, hogy a mennyiben az angolok Tibetet esetleg megszállják, ideje Kina függetlenségét biztosítani. A szezsuaní alkirály csapatokat küldött a kerületbe.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, ápril. 28.

Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. Szilárdul tartott irányzat mellett 13,000 métermázsa került forgalomba, közbe 5 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonaművek változatlanok. Idő: szép.

Buza áprilisra	00
„ májusra	17.62—64.
„ októberre	16.38—40.
Rozs áprilisra	00
Zab októberre	13.40—42.
Tengeri áprilisra	11.58—60.
„ májusra	14.92—94.
„ júliusra	14.58—60.
„ októberre	24.00—20.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Pénzhamisító tanonc. A lábtyűművészet üdvös iparágában óhajtott volna magát kiképeztetni ifj. Almási Lajos zilahi születésű legényke. Cipő kalapálás közben azonban sok mindenféle gondolatot forgatott borzas gyapja alatt és a csirizes tál mellett gyakran horkantásszerű sóhajok törtek elő lapos melléből. A kis suszter jelöltnek magas vágyai voltak. Pénzt, sok pénzt szeretett volna szerezni. Gyakran töprengett rajta, hogy miként sikerülhetne ez neki könnyű szerrel, míg végre kisütötte, hogy csinálni fog. Az ujságokban számtalanszor olvasta, hogy mások foglalkoztak már ezzel, mért ne próbálná meg ő is. Úgyes formákat faragott dikicscel és a lisztes zsákokról leszedett, és felolvasztott ólom karikákat azokban szépen kiformálta. Egészen sikerült utánzatokat készített, melyeket mindenféle módon igyekezett forgalomba hozni. Csak hogy nem sokáig üzhette a tiltott mesterséget, mert rájöttek és feljelentették a bíróságnál. Így aztán a törvényszék elé került érte, mely tegnap ítélkezett felette és sok enyhítő körülmény figyelembe vételével csak 8 napi fogházzal büntette, a bűnös manipulációért.

§ Verekedő gazda. Nagyon hirtelen természetű ember Uzory Biró Sándor hajduböszörményi fiatal gazdálkodó. Hamar előnti a mérge és olyankor nem tanácsos vele kezdeni. Máskülönbben talpig becsületes jó magyar ember és jó gazda, aki szereti a pontosságot. Hogy a törvényszék elé került, hát az is csak azért esett meg vele. Ugyanis a mult év szeptember havában Takács Márton nevű cselédjét szántani küldte. Későre járt már az idő, beesteledett és még mindig nem ment haza a szántásból a szolga, ami nagyon bosszantotta. Ennek tulajdonítható, hogy mikor végre hazakerült, haragjában husángot ragadott és azzal meglegyezte. Véletlenül aztán olyat sujtott neki a karjára, hogy eltört. A törvényszék ezért a tegnapi tárgyaláson az enyhítő körülmények mérlegelésével csak 8 napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ A részegember tolvaja. Részegen baktatott hazafelé a mult év októberében

Ólveti Bálint gazdálkodó és Kiss Mihály szobafestő hadházi emberek, mindketten ellenkező irányból. Hogy hogy nem valamilyen egymásba ütköztek, ami berugott embereknél bizony megesik. Nem is származott volna belőle semmi komolyabb dolog, ha Ólveti nem izgálgalkodik. Mindenáron el akarta venni Kisstől a botját, amit az persze nem engedett magától elvenni. Ebből keletkezett aztán, hogy öltre mentek és jól meg-hengergették egymást a földön. A dulakodás közben Kissnek kiesett a zsebéből órája láncostól, ezt Ólveti megtalálta és átadta egy másik társának, hogy tegye el. A káros azonban megtudta a dolgot és bepanaszolta ezért a bíróságnál. Az ügyben tegnap tartotta a törvényszék a tárgyalást a jogerősen 21 napi fogházra ítélte a vádlottat.

§ A hűtlen hetes. Hetesi minőségben szolgált Forgách Gábor hajduböszörményi legény Rosenberg Simonnal az Otthon kávéház tulajdonosánál. Meg is felelt minden tekintetben a teendőinek, dolgát jól végezte és meg volt vele elégedve a gazdája. Csak egyszer követett el egy nagy ballépést, miért tegnap a törvényszék előtt kellett beszámolnia. Ez év január 28 án történt, hogy Neumann Sándor a kávéház főpincéjére megbizta, hogy lakásáról bizonyos tárgyakat és mintegy 10 korona készpénzt vigyen el a kávéházba. Ahelyett azonban, hogy ezt kötelességéhez hiven teljesítette volna, elkészült a városban. A reabizott tárgyakat eladta és az azokért kapott összeget a nála levő 10 koronával együtt elmulatta. A károsult főpincér feljelentette a dolgot a rendőrségen, mely a törvényszékhez tette át az ügyet. — Tegnap volt a tárgyalás. Bár a káros nem kívánta a vádlott megbüntetését a királyi ügyész fenntartotta a vádat, mert a lopás törvény által üldözendő cselekmény és így 1 havi fogházat kapott.

§ Szomjas tolvaj. Két főök készlette a lopásra Ökrös Gyula csavargót az első a zsebe üressége és a második kiszáradt torka vala. Minden nagyobb lelkifurdalás nélkül követte el tehát tettét. Valamiképpen belopódzott Weinberger Piac utcai borkereskedőnek pincéjébe és miután tekintélyes mennyiségű itallal megöntözte torkát éppen egy előlalt kannának borral való megtöltésén fáradozott, melylyel aztán odább akart állni, mikor yáratlanul nyakon csipték. Ilyenformán bekerült a rendőrségre és megindult ellene az eljárás. Tetteért tegnap vont a felelősségre a törvényszék és lopás büntetésben mondvá ki bűnösnek 6 havi börtönrre ítélte.

Nyilt-tér.

szilárd és folyékony
Sarg-féle Szappan
Glycerin a bőrt fehérré
gyöngéddé teszi
Mindenütt kapható.

Glycerin szappan
ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél a leggyöngébb korban a legkitűnőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly Gusztáv, Schandlbauer stb. . . álltal legjobb eredményeihasznált.

Tisztelt iparos osztály!

Hollandiából hazaérkezve, kötelességemnek tartom a t. iparos osztály figyelmét felhívni, miszerint az ottan vásárolt és magammal hozott hajórakormány.

kétszer főzött

lenolaj kencét

kilónként 32 krajcárjával a tisztelt iparos osztály rendelkezésére bocsátom. — Tisztelettel;

Neumann Nándor

kizárólagos festék-, lak- és ke-
ce-nagykereskedő.
Debrecen, Hatvan-utca 6 szám.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi ut mentén az Apafy utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolttatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyház-
ügyvédnél Piacz u. 44. sz. alatt.

Debrecen 1905 április 20.

a debreceni ref. egyház
küldöttsége.

PLOMB. New-York. 104. E. Str 106 !

PLOMBUS!

250,000 hálaírat 1 év alatt

Nincs többé fogfájás!!!!
odvas fog!!!!
büzös-szaj!!!!

Fenti betegségeknek előidézői két ségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

Plombus ne hiányozzék egy háznál! se az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja; a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek haziszert, mely az amerikai élelmesség neto vabbja!

Ára egy adagnak, mely 5-6 odvas fogra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bérhova. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képvisellettől, melynek címe:

Plombus“ szétküldés Pásztó Heves-megye.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a „**TRIAS**“ 313*

2-3 napi Lefecskenéssel a folyást utóbaj és fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A legrégebb s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. — Férfiaknak kor. 2.75 nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Fecskenők külön 1 korona. — Raktár Budapest Török József gyógyszerárban Király utca 12 és a legközelebbi vidéki gyógyszerárban. — Titoktartás mellett küldi a készítő is. Papp gyógyszerára Tiszaszentimrén Főutca 101 szám.

Szobapadló-máz

valódi Bernstein lakkfesték

Eredeti **Linoleum** tükörfényű

Szesz-lakk

gyorsan száradó szagtalan

PARQUET-MAZ

minden színárnyalatban és minőségben beszerezhető:

Komlóssi Lajos

fűszer- és gyarmatáru kereskedésében,
Piac-Hatvan-utca sarok.

Telefon 213 szám.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvényét, oszónát és meghűléseknek bedöröskéséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“-védjegygyöl és a Richter szőjegygyózzel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és üvegekben minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerára az „Arany kereszt“-Prágában, Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Félix gyógyfürdő

Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kén-szójvíz-forrása 49° C. 17 millió liter napi mennyiség, a kén-savas sókban gazdag és hidrogént is tartalmazó szójvíz Javalva van fürdő alakjában csuzos és szójvíz hantalmaknál, csonttörések, ficamodások után, Idegcsábáknál, (ishiyas) borbajoknál. Női betegségeknek, idült méh- és petefészek-gyulladások, méhhurut, medencebeli sejtiszóvetlob és izzadmányoknál, idült veselobnál, Bright-kórsib. Ivógyógmód alakjában pedig idült gyermekbántalmaknál, makacs székrekedésnél, vese-köveknek, a máj- és epehólyag betegségeinek.

Sárgaság- és epeköveknek meglepő gyógyhatás.

Hét szállójában 250 újonnan butorozott szoba, 70 holdas park, gondozott sétautak, gyógyterem, étterem, tennispálya, könyvtár, regényes kirándulások, vasútállomás, posta, távirda, helyközi telefon, bétézernél több állandó fürdővendég, 50.000 kiránduló, gyógytár, állandó fürdőorvos. Teljes penzió október 1-től május 1-ig, napi 6-8 korona.

Egész éven át nyitva. Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Nyilóvirágok, csokrok, koszorúk,

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, diszcsérjék, gömbákácfákat és más kertészethe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosítottatik.

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

Piac-utca 7 szám. alatti fiók
üzletünket (Vecsey-ház.)

május 1-én teljesen felosz-
laljuk,

Lovass és Ladányi
főtele

csődtömegből

visszamaradt árukat u. m.

női-ruhakelmék, mosó-árak,

selymek vásznak, ágysteritők

függönyök, fűzők, szallagok

csipkék, stb. stb.

becsáron alól
kiárusítjuk.

Donogán és

Somossy

állandó főüzlete

Kistemplom-bazár.

A nagyerdei hidegviz-
gyógyintézet megnyílt!

A víz alkalmazása gyógy célokra, hő-
mérsék, alak és időtartam tekintetében oly
sok változatosságot enged, hogy azt a legkü-
lönösebb betegségeknek eredménytel al-
kalmazhatjuk.

Altalában a vízgyógyászat edzőleg, élte-
tőleg és erősítőleg hat. Az anyagcsere foko-
zódása, az idegrendszernek kedvező befolyá-
soltatása által a beteg szerveknek megválto-
zott működésük idézhetnek elő.

Sem fiatalja, sem öregje nem zárandó ki
a hidegvizgyógyászat alól.

A fiatal szervezet erőteljesebben fejlődik
és gyarapszik mellette, míg a magasabb kor-
ban a hanyatló erőket felélénkíti és a lassan
működő szerveket felhívítja.

Eredménytel alkalmazható tehát a víz-
gyógyászat és annak különböző alakjai.

1. Súlyos betegségek utáni elgyengülé-
seknél.

2. Erősödési és edzési szempontból, a
légző szerveknek hurutos állapotra való haj-
lamánál.

3. Táplálkozási zavaroknál u. m. vérsze-
gényesség, sápkór, kövesség kőszvény, görvély-
kór, cukorvételésnél.

4. Gyomor-, bél- és májbetegségeknek.

5. Vérkeringési zavaroknál, vértelenség és
aranyeres bántalmaknál.

6. Rheuma és idegfájdalmaknál.

7. Az idegrendszer megbetegedéseinek a
neurastheniánál, ennek sokoldalú jelenségei-
nél: mint fejfájás, szédülés, fejfájás, levert-
ség, szellemi és testi kimerültség álmatlan-
ság, Asthma, ideges szívbántalmak, a gyomor
bél- és nemi-szervek neurastheniájánál,
Hysteriánál, Basedow-féle betegségnek, gör-
csés és hűdéses állapotoknál.

A nagyerdei hidegvizgyógyintézet modern
és célszerű berendezése, fekvése és kitűnő puha
vize fölülte alkalmas tényezők a vízgyógyászat
sikeres használatára. Fővárosi szakértői sze-
mélyzet végzi a teendőket, az árak mérsékel-
tek. Orvosi felügyelet.

Az intézet egész nap nyitva férfiaknak
d. e. 9 óráig és d. u. 5-8 óráig; nőknek
d. a 9 órától d. u. 5 óráig.

Óriási szerencse Törökknél!!

Felfülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez.
Rövid idő alatt 19 millió koronánál több
nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban
a 2 legnagyobb nyereményt, és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924. sz. sorsjegyre,

a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. sz. sorsjegyre, továbbá
100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000, több **15.000, 10.000**
koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb
osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. **110.000** sorsjegyre **55.000** pénznyeremény
magyar osztálysorsjátékban ismét jut és összesen

14 millió 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Mindenki kísérelje meg szerencsésjét
azon számmal, mely neve avagy csa-
ládtagjainak neve mellett áll.

Adam	982	Cecília	83156	Gellért	72690	János	82967	Manó	83259	Salamon	2895
Adel	4143	Celestin	83519	Gereben	82849	Jenő	83245	Marcel	2881	Samu	7979
Adolár	12302	Dániel	2778	Gergely	83216	Jolán	2877	Margit	7280	Sándor	17763
Adolf	20422	David	5687	Géza	2797	Jónás	7260	Mária	17707	Sari	24019
Agnes	22511	Dezso	12426	Gizella	5649	Józsa	18280	Márkus	22014	Sarolta	24029
Agoston	24242	Dozsa	20983	Gusztáv	18151	József	21452	Mártha	24008	Sebestyén	24789
Aladar	28818	D-mokos	23006	György	21145	Judith	23095	Márton	24274	Simon	40746
Albert	44360	Dóra	24258	Győző	23018	Juliska	24358	Matild	40705	Szerena	57716
Alfred	59119	Dorotya	29529	Gyula	24268	Kálmán	40482	Matyás	56693	Taksony	59270
Akos	72613	Edith	56810	Hedwig	29533	Karolin	56572	Melania	59564	Tamas	80973
Amália	82811	Ede	59159	Helena	56525	Karoly	59506	Menyhört	80019	Taszió	83022
Ambrus	83145	Edwin	72622	Henriette	59167	Katinka	72645	Mihály	83006	Teras	83700
Andor	83565	Elek	82836	Henrik	72633	Kázmér	82960	Miklós	83273	Tibor	2395
Andras	990	Elemer	83164	Hermann	82954	Kelemen	83246	Miksa	2590	Tihamér	8390
Anna	4948	Emil	83520	Hermína	83217	Klára	82878	Milán	7288	Timon	18052
Antal	12417	Emma	2784	Hilda	2799	Klotild	8311	Milán	7288	Tivadar	22927
Aranka	20593	Endre	5641	Hubert	6313	Kornél	16863	Móric	22016	Tobias	24053
Armand	22514	Erno	12435	Hugó	18154	Kornélia	22002	Nándor	24014	Urban	24265
Arnold	23828	Ernesztin	21142	Humbert	21147	Kristóf	23097	Narcisz	24279	Valeria	40784
Arhur	44859	Erwin	23007	Ibolyka	23077	Krisztina	24265	Olga	40755	Vazul	48915
Aurél	59132	Erzsetbet	24259	Iduska	24270	Lajos	40486	Oliver	47098	Vendel	59586
Attila	72615	Eszter	29536	Ignác	29647	László	56678	Orbán	59566	Viktor	59586
Balazs	82826	Etel	59163	Ilka	56562	Laura	59532	Oszkár	80158	Viktoria	8047
Balint	83155	Fabian	72625	Ilos	59168	Lazar	73076	Otto	83008	Vilbald	83002
Barnabás	83511	Felix	82837	Ilma	72639	Lénart	82962	Odon	83281	Vilma	2400
Bela	2749	Ferdinand	83215	Ilona	82955	Lenke	83255	Pál	2892	Vilmos	2400
Benedek	5498	Ferenc	83531	Imre	83225	Leo	2879	Paula	7273	Vince	18655
Bernát	12424	Flerá	2792	Ince	2876	Leonia	2876	Petronella	17440	Vigil	22929
Berta	20575	Franciska	5642	Ipoly	6432	Lidia	17550	Péter	22009	Zoltán	24044
Bertalan	32523	Erda	12435	Iren	6432	Lilla	22009	Piroska	24017	Zsigmond	25156
Blanka	32524	Ertyes	21143	Irma	12435	Lipót	23100	Pista	24288	Zsófia	12276
Bozsa	23828	Eugen	23009	István	23092	Lóránt	24373	Rafael	40732	Zenaszanna	5921
Borbála	59145	Gábor	24243	Izabella	24354	Lorinc	40702	Regina	57286		
Boriska	72618	Gabriella	29541	Izidor	40463	Ludmilla	56657	Richard	59573		
Bruno	82834	Gaspár	56511	Ivan	56556	Luiza	59556	Róbert	80639		
		Gedeon	59164	Jakab	59208	Malvin	73133	Rózsiika	83099		
				Janka	72644	Manfréd	82975	Rudolf	83296		

A legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000**
korona

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyer. **400.000**, **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**,
2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**, **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à
25.000, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000** és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy f. — .75 vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy f. 1.50 vagy K 3. —

1/2 „ „ „ 3. — „ „ 6. —; 1 „ „ „ 6. — „ „ 12. —

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében
küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesors-
jegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 7-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. ES TSA

bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Muzem-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.